

Input // output

Peerreview

Binnen de academische gemeenschap is *peer reviewing* ofwel collegiale toetsing een belangrijke methode om de kwaliteit van werk te beoordelen. Er is steeds meer kritiek op deze werkwijze. Ten eerste zou collegiale toetsing een selecte groep wetenschappers te zeer promoten door hun methodes, meningen en innovaties als maatgevend te beschouwen. Daarnaast zou collegiale toetsing tekortschieten in de vertegenwoordiging van de meningen en belangen van degenen die níét deelnemen aan het systeem van collegiale toetsing. Frijters en Torgler stellen voor om een dubbelzijdig marktsysteem voor collegiale toetsing in te voeren. Op deze open markt komen

aanbieders en vragers van collegiale toetsing met elkaar in contact. Beide partijen worden beoordeeld op basis van verschillende kwaliteitskernmerken, zoals bijvoorbeeld maatschappelijke relevantie. Zowel het academisch werk als de feedback wordt hierop beoordeeld. Afhankelijk van de kwaliteit van het geleverde werk bouwen de deelnemers 'kredietpunten' op. Deze punten kunnen worden gebruikt als ruilmiddel op de markt voor feedback. Dit zou zowel de transparantie als de kwaliteit van de review-

methode binnen de wetenschap moeten verbeteren.

Frijters, P. en B. Torgler (2016) *Improving the peer review process: a proposed market system*. IZA Discussion Paper, 9894.

Brede welvaart

Welvaart is een centraal begrip in de economie. Vaak wordt het nu gemeten aan de hand van de hoeveelheid geproduceerde goederen en diensten (het bbp). Maar vertegenwoordigt het bbp eigenlijk wel alles dat wij als welvaart ervaren? Het belang dat mensen hechten aan onder andere natuur, milieu en sociale cohesie, is bijvoorbeeld niet vervat in het bbp. Het goed inschatten van de gevolgen voor de welvaart bij projecten is cruciaal voor beleidsmakers. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft het PBL literatuuronderzoek gedaan naar de vraag hoe we welvaartsverbetering kunnen meten. Om de 'brede welvaart' beter te kunnen meten stelt het PBL voor om met een set indicatoren te gaan werken in plaats van alleen het bbp. Economische kansen en natuurlijke hulpbronnen zijn voorbeelden van dergelijke indicatoren. Gebruik van een set indicatoren leidt ertoe dat een activiteit een verbetering kan laten zien voor de ene indicator, maar een verslechtering voor een andere. Zulke sets van indicatoren geven beleid gerichtere aangrijpingspunten dan samengestelde indexen zoals het bbp.

Dietz, F. en A. Hanemaaijer (2015) 'Brede welvaart' in het onderzoek van het PBL. *PBL publicatie*, 1917.

Recycle

Aalbers analyseerde de literatuur over de wenselijkheid van het recyclen van huishoudelijk afval. Uit de literatuur blijkt dat er geen bewijs is dat recycling welvaartsverhogend is. Inzamelings- en verwerkingskosten zijn veel hoger dan de maatschappelijke baten van recycling. Het blijft daarnaast onduidelijk hoe externe effecten zoals het storten en verbranden van afval de welvaart in brede zin beïnvloeden. Het Centraal Planbureau concludeert ten slotte dat de literatuur te beperkt is om wetenschappelijk gefundeerde beleidskeuzes te maken.

Aalbers, R. (2016) *Een verkennend onderzoek naar de haalbaarheid en wenselijkheid van doelstellingen met betrekking tot recycling en preventie van huishoudelijk afval*. CPB Notitie, 24 april.

Aardbevingen

Er is veel discussie over het effect van de aardbevingen in Groningen op de woningprijzen daar. Groningen is echter niet de enige plek in de wereld die kampt met aardbevingen. Koopmans en Rougoor hebben internationaal literatuuronderzoek gedaan naar de effecten van feitelijke en verwachte aardbevingen en andere natuurrampen op woningprijzen. De auteurs concluderen dat woningprijzen in aardbevingsgebieden sterk worden beïnvloed door de percepties van woningeigenaren van aardbevingsrisico's. Deze percepties worden niet alleen bepaald door de feitelijke risico's, maar ook door bijvoorbeeld informatievoorziening, media-aandacht en opgetreden aardbevingen. De aardbevingen in Noord-Nederland zijn licht vergeleken met die in andere landen in de studie. De literatuur schat de netto gemiddelde waardedaling in Nederland op circa twee procent, dit is relatief klein. De prijseffecten van het risico op aardbevingen lijken kleiner te zijn dan die van het risico op overstromingen.

Koopmans, C. en W. Rougoor (2016) *Literatuurstudie aardbevingen en woningprijzen*. SEO publicatie, 2016(27).

Cijfers

In 2015 werd in Nederland 27 keer gestaakt. Dit zijn sinds 2006 de meeste werkstakingen in een jaar. De stakingen waren echter van korte duur. Ze duurden gemiddeld 1,8 arbeidsdagen en kostten in totaal 48.000 arbeidsdagen.

27
stakingen

In 2012 gingen er nog 220.000 arbeidsdagen verloren aan stakingen.

CBS (2016) *In 2015 hoogste aantal stakingen in negen jaar*. CBS Persbericht, 1 mei.

Balans

Sinds de financiële crisis kwamen veel centrale banken met onconventionele maatregelen. Pattipeilohy brengt in kaart hoe sinds 2007 de balansen van 34 centrale banken veranderden. De economieën hadden te maken met sterke veranderingen in de compositie – de relatieve verdeling van activa en passiva – van de balansen. Deze verandering bleef tussen de onderzochte economieën tot 2009 hetzelfde, aangezien de meeste centrale banken financiële stabiliteit trachtten te garanderen. Vanaf 2009 werd in ontwikkelde economieën de compositie van balansen heterogener van aard doordat verschillende landen verschillende beleidsreacties hadden. De balansen van opkomende economieën bleven qua compositie nagenoeg onveranderd.

Pattipeilohy, C. (2016) *A comparative analysis of developments in central bank balance sheet composition*. *DNB Working Paper*, 510.

Te competent

Adviseurs spelen een belangrijke rol in de huidige kennismaatschappij. Schottmüller onderzoekt waarom adviseurs ontslagen worden door hun cliënten. Dit doet hij door een spelmodel op te zetten waarin deelnemers zich bij herhaling ontmoeten. Hij identificeert twee motieven voor ontslag: incompetentie, maar ook overcompetentie. Overcompetentie kan ontslag inleiden omdat de belangen van de geadviseerde personen er niet per se mee gediend zijn, bijvoorbeeld specifieke producten, waar de klant niets aan heeft maar de adviseur een bonus voor ontvangt. Adviseurs die erg competent zijn, zijn niet bang om ontslagen te worden voor incompetentie. Hierdoor stijgt de kans dat zij hun eigen agenda in plaats van die van hun cliënt nastreven. Dit risico wordt groter naarmate de cliënt langer van dezelfde adviseur advies krijgt. De uitkomsten van het speltheoretische model van Schottmüller suggereren dat van adviseur blijven wisselen wellicht een beter alternatief is voor klanten.

Schottmüller, C. (2016) *Too good to be truthful: why competent advisers are fired*. *TILEC Discussion Paper*, 2016(007).

Camorra

De camorra is een soort maffiaorganisatie die zijn oorsprong heeft in Napels. Nese *et al.* onderzochten in hoeverre camorra-criminelen verschillen van niet-georganiseerde criminelen in coöperatieve spellen, in een Napolitaanse gevangenis. De niet-georganiseerde criminelen blijken zich in de spellen opportunistisch te gedragen. De leden van de camorra gedragen zich coöperatiever en straffen niet-coöperatief gedrag vaker af. Het onderzoek van Nese *et al.* laat zien dat niet alleen tussen crimineel en wetshandhaver een verschil in gedrag is, maar ook tussen de criminelen zelf.

Nese, A., N. O'Higgins, P. Sbriglia en M. Scudiero (2016) *Cooperation, punishment and organized crime*. *IZA Discussion Paper*, 9901.

De middenklasse

Wat zijn de sociale preferenties van de Nederlandse politieke partijen? Gebruikmakend van het feit dat de politieke partijen hun verkiezingsprogramma's laten doorrekenen door het Centraal Planbureau, konden Zoutman *et al.* deze vraag onderzoeken. Alle politieke partijen, zowel links als rechts, hechten in hun verkiezingsprogramma's gemiddeld meer waarde aan de welvaart van de middenklasse dan aan die van de onderklasse. Ten tweede willen alle politieke partijen de rijksten inefficiënt veel belasten. De middenklasse is hiermee bevoordeeld ten opzichte van andere inkomensgroepen. Het Nederlandse herverdelingsbeleid lijkt daarom sterk bepaald door de 'tirannie' van de meerderheid: de middenklasse.

Zoutman, F.T., B. Jacobs en E.L.W. Jongen (2016) *Redistributive politics and the tyranny of the middle class*. *Tinbergen Institute Discussion Paper*, 032.

ISIS

Uit de hele wereld reizen mannen af naar Syrië om zich aan te sluiten bij ISIS. Benmelech en Klor onderzoeken wat deze mannen ertoe brengt om zich bij ISIS te voegen. Dit doen zij door gegevens over de afkomst van ISIS-strijders te combineren met gegevens over de sociale, politieke, en economische omstandigheden van de landen van herkomst. Veel eerdere studies tonen aan dat slechte economische omstandigheden de grootste drijfveer is achter het aansluiten bij radicale groeperingen. Benmelech en Klor laten zien dat dit niet klopt wat betreft ISIS-rekruten. Zij tonen aan dat er juist een positieve relatie bestaat tussen de welvaart van een land en het aantal Syriëgangers. Volgens hen komen er relatief veel Syriëstrijders uit welvarende landen omdat moslims in deze vaak erg homogene landen moeilijk integreren. Ook ideologische overtuigingen zijn vaak een motief.

Benmelech, E. en E. Klor (2016) *What explains the flow of foreign fighters to ISIS?* *NBER Working Paper*, 22190.

Publiek goed

Werknemers kunnen vaak meeliften op het werk van collega's. Zo kunnen ze ervoor kiezen om het verbeteren van de werkplek over te laten aan collega's. Blasco *et al.* onderzochten in een Amerikaans medisch centrum hoe materiële en immateriële prikkels werknemers motiveren tot verbetervoorstellen voor hun werkomgeving. Per e-mail vroegen ze de werknemers om nieuwe ideeën voor te stellen. Sommigen kregen kans om een tablet te winnen, anderen werden gewezen op het belang van hun medewerking voor de patiënten en de werkomgeving. De tablet blijkt de deelname drie keer meer te verhogen dan het noemen van het publieke belang. Bij de immateriële prikkels blijkt dat het benadrukken van de werkomgeving de participatie vergroot, terwijl het benadrukken van de patiënten juist een averechts effect heeft.

Blasco, A., O.S. Jung, K.R. Lakhani en M. Menietti (2016) *Motivating effort in contributing to public goods inside organizations*. *NBER Working Paper*, 22189.

Proefschrift

De mediaanlengte van economische proefschriften is 99 pagina's. Hiermee kent economie samen met wiskunde, statistiek en natuurkunde de kortste proefschriften. Het vakgebied geschiedenis kent met een mediaanlengte van

99
pagina's

bijna 300 pagina's veel langere proefschriften. Dit blijkt uit vergelijking van proefschriften bij de University of Minnesota.

Beck, M.W. (2013) *Average dissertation and thesis length, take two*. Blogpost op www.beckmw.wordpress.com, 15 april.